

19.4.2023

MUISTIO

Hyvinvointifoorumi 19.4.2023

Sodankylän kunnanvirasto, kokoushuone 1, klo 13.00-15.30

Paikalla

Kunnanjohtaja, Jari Rantapelkonen
Talous- ja hallintojohtaja, Kalle Pyykkö
Henkilöstöpäällikkö, Minna Seppälä
Kehitysjohtaja, Ari Pesonen
Tekninen johtaja, Matias Yliriesto, teams
Viestinnän asiantuntija, Liisa Kuittinen
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut, Inga Mukku,
Sanna Aho, teams
Yhdyskuntatekniikan päällikkö, Jani Kiemunki
Nuorisopalvelut, Piia Kaarniemi, teams
Etsivänuorisotyö, Jouni Salminen
Sodankylän Perhekeskus, Jenna Tepsa, teams
Hyvinvointikeskus Sopukka, Suvi Ahola
Tähtikunnan koulu, Jake Suopanki, Johanna Mäki
Boliden Kevitsa, Anna Sundqvist
Eväitä reppuun- hanke, Auli Kuusela
Järjestökeskus kitinen, Minna Hattunen, teams
Jääkäriprikaati, Riitta Tauriainen, teams
Kyläneuvosto, Eini Kivilompolo
Lapin pelastuslaitos, Jussi Hannukari, teams
Lapin poliisi, Markus Mäki
Leader pohjoisin Lappi ry. Annika Kostamo
Pyhä Luosto Matkailuyhdistys/Visit Pyhä-Luosto,
Maria Heikkilä
Revontuliopisto, Anu Uimaniemi
Rubert Resources, Pahtavaaran kaivos, Hilla-Maria Mäkinen
Sakatti Mining Oy, Henna Koskinen
Sodankylän seurakunta, Hanna Kuusela, teams
Sodankylän vanhusneuvosto, Riitta Hokkanen
Kylälaakson rivitalot- hanke, Anitta Mikkola, teams

Sodankylä
Lapin tähtikunta

1. Hyvinvointifoorumin avaus, kunnanjohtaja Jari Rantapelkonen

- HYTETU-työ kunnassa
- hyvinvointifoorumin tavoitteena on saada eri toimijat yhteistyössä edistämään kuntalaisten hyvinvointia ja tuomaan esiin hyviä käytäntöjä sekä lisäämään yhteistyötä, kumppanuutta ja osallisuutta.
- hyvinvointifoorumi kokoontuu kaksi kertaa vuodessa ja koostuu Sodankylän kuntalaisille tärkeistä hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistäjistä ja toimijoista. He osallistuvat kokouksiin ja välittävät arjen hyvinvointitietoa ja esiin nousseita kuntalaisten hyvinvointitarpeita. He osallistuvat hyvinvointityön suunnitteluun ja valmisteluun kuntalaisten hyväksi.

2. Paikalla olevien esittäytyminen ja keskustelua foorumin toiminnasta.

3. Hyvinvointityö kunnassa, Inga Mukku ja Sanna Aho

- kunnan laaja hyvinvointikertomus 2022-2025
<https://www.youtube.com/watch?v=Jcr-eVv1ods>
[Hyvinvoinnin edistäminen | Sodankylän kunta \(sodankyla.fi\)](https://www.sodankyla.fi/hyvinvoinnin-edistaminen)

4. Puheenvuorot:

Nuorisopalvelut, Piia Kaarniemi

- Sodankylässä Nuorisotila Sonu on nuorten oma paikka, jonne voi kokoontua esimerkiksi pelailemaan, katsomaan elokuvia, juttelemaan tai ihan vain viettämään aikaa
- koulunuorisotyö on nuorisotyötä, jota toteutetaan kouluympäristössä
- Sodankylän nuorten kanssa kohdataan normaaleita nuorten haasteita, joista mielenterveysongelmat nousevat esiin päivittäin ja koko ajan suurempina
- Wauto-auto lisännyt nuorten tavoittamista myös sivukylissä.
- korona-aika vaikuttanut nuorten sosiaalisiin taitoihin heikentävästi, joka huolestuttaa nuoriso-ohjaajia.
- tarvitaan tiivistä moniammatillista yhteistyötä ja yhteisiä tekoja, joilla voitaisiin puuttua nuorten ongelmiin.
- tarvitaan aikaisempia toimia ja ennaltaehkäisevää työtä enemmän

Sodankylän poliisi, Markus Mäki

- poliisin näkökulmasta nuorten tilanne hyvä Sodankylässä. Eivät kohtaa normaalia enempää esim. mielenterveysongelmia kylän nuorilla.
- nuoret eivät aiheuta paljoa ongelmia ilta/yö kokoontumisilla julkisilla paikoilla. Viettävät aikaa kotona kaveriporukoissa.
- poliisi tekee matalalla kynnyksellä ilmoituksia sosiaalipalveluihin

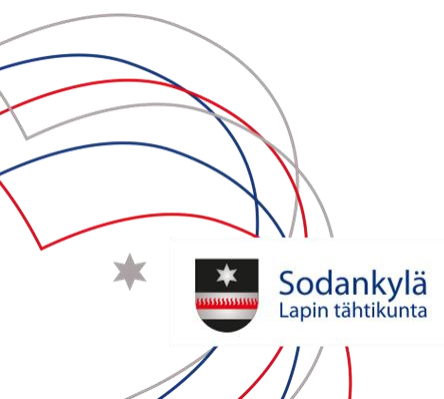

Koulukuraattori, Johanna Mäki

- kodin ja koulun yhteistyö on aikaisempaa haastavampaa, koska vanhempia on vaikeampi saada mukaan toimintaan esim. kehittämistyöhön tai vanhempainiltoihin. Osa vanhemmista osallistuu paljon ja osa ei osallistu lapsen koulun käyntiin juuri ollenkaan.
- lasten ja nuorten koulupoissaolot ovat lisääntyneet
- kaivataan tekoja ongelmien ennaltaehkäisemiseen
- lasten ja vanhempien keskinäinen vuorovaikutus on heikentynyt. Lapset ja nuoret kokevat, että vanhemmilla ei ole aikaa heille. Vanhemmat ovat paljon töissä.
- kaivataan tekoja ongelmien ennaltaehkäisemiseen ja jo kokeillut yhteistyömuodot eivät ole olleet toimivia.

Etsivä Nuoristyö, Jouni Salminen

- Inklusiivinen toimintatapa Etsivän järjestämässä pien/yksilö työssä otettu käyttöön v.2018.
- v.2022 tullut uusi ohjeistus ministeriöstä; etsivätyön tulee keskittyä 15-29 v. nuoriin.
- Nuorten määrä lähes puolittunut 2000 luvun alusta.
- Samanaikaisesti kunnassa nuorten kanssa työskentelevien työntekijöiden määrä lisääntynyt huomattavasti
- nuorten laiterippuvuudet ovat lisääntyneet
- lisääntyneet mielenterveysongelmat
- nuoret nukkuvat vähän ja ovat väsyneitä. Miten jaksavat työelämässä, jos ovat jo nuorena väsyneitä.
- monet vanhemmat eivät saa lapsiansa "kuriin". Odotetaan, että koulu kasvattaisi lapsia enemmän.
- Varhain on parhain" kuka järjestää alle 15v. tukea tarvitseville nuorille yksilö ja pienryhmä toimintaa, kun etsivätyön ikäraajat nousivat.
- Psykoterapia palvelut ja muut mtt- palvelut riittävyys huolestuttaa
- Verkostot enemmän tekoja ja vähemmän puhetta. Nuorten vapaa- ja loma-aikana vähän kunnallista ennaltaehkäisevää hyvinvointia tukevaa toimintaa.
- Hyvinvointialueeseen liittyvien palveluiden epäselvyys huolestuttaa
- Jo olemassa olevien kunnan hyvinvointia tukevien toimintatapojen ja menetelmien käyttöönotto ja tarkastelu laajasti. Kunnan, perheen ja nuorten edun mukaisesti.

Perhekeskus, Jenna Tepsa

- Sodankylän perhekeskus sijaitsee hyvinvointikeskus Sopukassa ja se on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävä sekä varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta tarjoava monialainen palveluverkosto.
- Perhekeskuksen tehtävänä on verkostoida sovittaa palveluita yhteen, jotta jokainen lapsi, nuori ja perhe saisi tarvitsemansa avun ja tuen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
<https://www.youtube.com/watch?v=5mq-O4aiCUM>
- Sodankylän perhekeskuksessa on kehitetty mm. sähköisiä palveluja esim. sähköinen yhteydenottopyyntö mielenterveyspalveluihin, Virtu, Pyydä apua-palvelu. Pyydä-apua on matalankynnyksen sähköinen yhteydenottokanava. Palveluohjausta järjestetään jokaisena arkipäivänä klo 9-11. Palveluohjaus saa yleistä ohjausta ja neuvontaa perhekeskuksen palveluista ja yhteistyöverkostoista.
- nuorten pahoinvointi ja keskittymisvaikeudet ovat lisääntyneet
- kaivataan yhteistyötä ja tietoisuutta toisista tekijöistä, jotta osattaisiin ohjata paremmin nuoria oikeiden palveluiden pariin

5. Keskustelua foorumin päätteeksi

- kaivataan konkreettisia toimia ja tekoja foorumissa käsiteltävien asioiden etenemiseen ja toteutumiseen
- syksyllä 2023 tulossa uusi tapaaminen, jonka teemana työikäiset, sitä seuraavassa foorumissa teemana ovat ikäihmiset.
- Annika Kostamo ehdotti rahoitusta erilaisiin avustushankkeisiin
- Auli Kuusela esitteli Eväitä reppuun- hankkeen 26.5 tulevaa nuorille suunnattua lopputapahtumaa, johon on tulossa esiintymään Talonpoika Lalli ja paikallinen Anyverse.

6. Foorumin päätös klo 15.30

Muistion on laatinut Sanna Aho ja Inga Mukku.

